

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/678/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212343
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8812212343.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 p r o t i žalovanému: F. A., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX X. F. XXX, o zaplatenie 971,69 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 30.10.2012 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny 971,69 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným Úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru č. 5311034278 (ďalej v texte len „Úverová zmluva“). Úverová zmluva sa stala platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov Úverovej zmluvy. Predmetom Úverovej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov - revolvingového úveru vo výške úverového rámca v sume 995,82 eur zo strany žalobcu žalovanému prostredníctvom úverovej karty. Neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy sú Úverové podmienky žalobcu (ďalej v texte len „ÚP“), s ktorými bol žalovaný oboznámený a podpisom Úverovej zmluvy prejavil súhlas byť nimi viazaný. Žalovaný obdržal od žalobcu aj Príručku pre držiteľa (ďalej iba „Príručka“), ktorej súčasťou je Sadzobník poplatkov (ďalej iba „Sadzobník“). Úverová zmluva je celistvá, uzavretá v písomnej forme určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle žalovaného. Svoju vôľu byť viazaný touto Úverovou zmluvou a jej súčasťami potvrdil žalovaný podpisom priamo na prednej strane Úverovej zmluvy. Podstatné náležitosti vyplývajú v zrozumiteľnom znení buď priamo z Úverovej zmluvy alebo z ÚP, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy, a preto nesmú byť materiálne alebo formálne oddeľované a rozlišované od Úverovej zmluvy. V súlade s judikatúrou súdov, celistvosť listiny možno posudzovať z priebežného číslovania strán alebo z číslovania ustanovení zmluvy, vzájomných odvolávok alebo z iného označenia, ak je tým vylúčená ďalšia manipulácia s textom. V takýchto a podobných prípadoch je totiž potrebné dať prednosť vážne mienenému a obsahovo bezchybnému prejavu vôle pred striktným a bezúčelným formalizmom. Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je žalovanému poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany žalobcu peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t.j. na skutočnosť, že ani žalobca ani žalovaný pri uzatváraní zmluvy nemôžu vedieť určiť, kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, preto pri tomto type úveru sa dohoduje len výška úverového rámca, čo znamená maximálny objem úveru, ktorý bol žalovaný oprávnený čerpať. Podľa ÚP je možné zmeniť celkovú výšku poskytnutého úverového rámca a žalovaný sa dohodol so žalobcom na možnosti navýšenia úverového rámca v zmysle priložených listinných

dôkazov. Žalovaný sa zaviazal riadne a včas splatiť žalobcovi poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach s termínom splatnosti a vo výške určených v Úverovej zmluve na jej lícnej strane, pričom prvú splátku bol žalovaný povinný uhradiť až v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. Počet splátok vzhľadom na typ úveru nebolo možné vopred dohodnúť. Žalovaný sa zaviazal tiež zaplatiť žalobcovi úroky z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku (v jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a príslušná časť úverovej istiny) a poplatky za poskytované služby podľa Sadzobníka. Žalobca bol v súlade s ÚP oprávnený jednostranne meniť Sadzobník s tým, že zmenu bol povinný žalovanému oznámiť. Súhlas so zmenou Sadzobníka žalovaný vyjadril uskutočnením transakcie alebo zaplacením ďalšej pravidelnej splátky v období po účinnosti zmeny. Z vyššie uvedeného vyplýva aj nemožnosť určenia výšky ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) priamo v Úverovej zmluve, pretože sa úver čerpá a dopĺňa na základe vôle žalovaného, a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Toto tvrdenie a výnimka z povinnosti uvádzania RPMN boli potvrdené aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.1.2011, sp. zn. 6Co 95/2010, kde jednoznačne stanovil, že „...keďže predmetná vec sa týka revolvingového úveru a RPMN nie je dobre možné stanoviť, nebolo možné stotožniť sa s prvostupňovým súdom, že pre neuvedenie RPMN je úver podľa § 4 zákona bez úrokov a bez poplatkov.“ Žalovaný bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovaného a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie/zánik úverovej zmluvy bol žalovaný žalobcom vyzvaný listom zo dňa 28.1.2011 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 971,69 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je žalovaný povinný podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanému dlh, ktorý predstavuje istina plus poplatky za výber z bankomatu a za výpis z úverového účtu spolu vo výške 874,49 eur, úrok z vyššie uvedenej istiny do času zosplatenia vo výške 81,72 eur, úrok z vyššie uvedenej zosplatennej istiny (ktorý by mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaný v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru) + zmluvná pokuta vo výške 15,48 eur, dlžné poistné vo výške 0,00 eur.

Žalovaný k žalobe žalobcu uviedol, že so žalobou žalobcu súhlasí, ponecháva však vec na rozhodnutie súdu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to splátkovým kalendárom žalovaného k číslu zmluvy 5311034278, úverovou zmluvou zo dňa 3.12.2003 spolu s úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., listom adresovaným žalovanému zo dňa 28.1.2011, výpisom z účtu žalovaného, poštovým podacím hárkom. Ďalej súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu zo dňa 27.5.2013 spolu s prílohami, výpoveďou žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

V podaní zo dňa 27.5.2013 žalobca uviedol, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému dlžnú sumu titulom uzavretej Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 5311034278 zo dňa 3.12.2003, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému revolvingový úver s úverovým rámcom 497,91 eur (15.000,-Sk) s mesačnou splátkou 19,92 eur (600,-Sk) - bod 32., vydal a zaslal žalovanému úverovú kartu spolu s príručkou, súčasťou ktorej bol aj sadzobník poplatkov. Žalovaný vyčerpal z úverovej karty celkovú sumu 1.873,45 eur (táto suma je uvedená v predloženom splátkovom kalendári na poslednej strane v riadku „zostatky k zosplateniu“ a v stĺpci „istina - debet“), čo mu bolo umožnené na základe ust. § 4 Hlavy 4 Úverových podmienok (ďalej len „ÚP“), v zmysle ktorého maximálna čiastka, ktorú je klient oprávnený čerpať, je daná nevyčerpaným zostatkom úverového rámca...“ a ust. § 1 Hlavy 7 ÚP, v zmysle ktorého „...výška nevyčerpaného zostatku úverového rámca sa klientovi automaticky zvyšuje v závislosti na splácaní revolvingového úveru...“. S poukazom na uvedené tak mohol žalovaný vyčerpať z úverovej karty celkom viac ako len sumu rovnajúcu sa poskytnutému úverovému rámcu, a to vzhľadom na výšku žalovaným vykonaných úhrad podľa predloženého splátkového kalendára. Na základe dohody došlo dňa 15.12.2004 k navýšeniu úverového rámca o 497,91 eur (15.000,-Sk) na 995,82 eur (30.000,-Sk) s výškou mesačnej splátky 39,83 eur. V zmysle zaslaného Sadzobníka bola medzi žalobcom a žalovaným dohodnutá výška úrokovej sadzby 2,21 % mesačne (t.j. 26,52 % ročne). V Sadzobníku bola dohodnutá aj výška ďalších poplatkov, a to poplatok za výpis z úverového účtu vo

výške 45,- Sk (t.j. 1,49 eur), či poplatok za výber z bankomatu vo výške 69,- Sk (t.j. 2,29 eur). Žalovaný bol na základe ust. § 2 Hlavy 10 ÚP pod názvom Záverečné ustanovenia upozornený na následky riadneho nesplácania poskytnutého revolvingového úveru s tým, že v prípade omeškania s úhradou splátky dlhšie ako 7 dní je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvné úroky z omeškania vo výške 0,08 % denne z dlžnej čiastky a v prípade omeškania s úhradou splátky či jej časti dlhšie ako 7 dní je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok čerpaného revolvingového úveru, a to s odkazom na už predložený splátkový kalendár konkrétne so splátkami predpísanými dňa 20.9.2010, 20.10.2010, 20.11.2010, 20.12.2010 a 20.1.2011. V zmysle § 2 Hlavy 9 s názvom Ukončenie úverovej zmluvy ÚP a s poukazom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením vyššie uvedených splátok, stal sa celý zostatok čerpaného úveru splatným, pričom splatnosť nastala ku dňu 28.1.2011, ako vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára a tiež z výzvy na splatenie celého úveru zo dňa 28.1.2011 odoslanej žalovanému dňa 1.2.2011. Nárokovaná suma vo výške 874,79 eur predstavuje istinu - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru vo výške 868,53 eur (vypočítaná ako rozdiel istiny čerpaného úveru vo výške 1.873,45 eur a jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré boli uhradené splátkami vo výške 1.004,92 eur), poplatok za výpis z účtu - dlžná suma poplatkov za vedenie účtu vo výške 5,96 eur (vypočítaná ako rozdiel vyrubených poplatkov za vedenie účtu vo výške 121,23 eur a uhradenej časti takto vyrubených poplatkov vo výške 115,27 eur). 2. Nárokovaná suma vo výške 81,72 eur predstavuje úrok z úveru vyčíslený vždy z istiny splátky. V zmysle platobnej disciplíny žalovaného, ktorú je možné vidieť zo splátkového kalendára, je dlžný úrok rozdielom medzi vyúčtovaným úrokom z úveru vo výške 1.668,06 eur a uhradenou časťou úroku z úveru vo výške 1.586,34 eur. Podľa ust. § 8aa ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov „Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.“ V zmysle vyššie uvedeného prechodného ustanovenia teda na tento záväzkový vzťah možno aplikovať ust. § 3 ods. 10 ZSÚ, účinného od 1.1.2008: „Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády“. V zmysle ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z. ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len ako „Nariadenie“) „Výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, s výnimkou podľa odseku 2, nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona, a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa 17a ods. 2 zákona.“ Podľa názoru žalobcu, je teda potrebné aplikovať maximálnu výšku odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru vypočítanú zo súhrnných údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2008 podľa Nariadenia (nakoľko za skoršie obdobie takéto údaje zverejňované neboli), ktorá je podľa prehľadu priloženého v prílohe a získaného zo stránky Ministerstva financií SR pri kreditných kartách 39,02 %, a teda žalobcom uplatňovaná sadzba úrokov z úveru ie v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Žalovaný bol povinný platiť úrok z úveru vo výške aktuálne platnej základnej úrokovej sadzby, ktorá (ako vyplýva zo sadzobníka poplatkov a úrokov) bola vo výške 2,21 % mesačne, t.j. 26,52 % ročne. Nárokovaná suma vo výške 12,76 eur predstavuje zmluvnú pokutu v zmysle § 2 Hlavy 10 ÚP, pričom v tomto prípade ide o 4 x 8% z dlžnej splátky vo výške 39,83 eur zo dňa 30.9.2010, 31.10.2010, 30.11.2010 a 31.12.2010, t.j. 4 x 3,19 eur sa spolu rovná 12,76 eur. Nárokovaná suma vo výške 2,72 eur predstavuje zákonný úrok z omeškania dohodnutý podľa toho istého ustanovenia § 2 Hlavy 10. ÚP, prvej vety. Uplatňovaný úrok z omeškania je vypočítaný v zákonnej výške. Zo špecifikácie je zrejmé, že žalovanému bol poskytnutý úver v sume 1.873,45 eur a žalovaný uhradil splátky v celkovej výške 2.927,65 eur. Z uvedeného prehľadu a splátkového kalendára tiež vyplýva, že žalovaný nevykonal žiadnu úhradu po zosplatení úveru. Predmetná zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá v súlade s ustanoveniami § 53 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia ÚZ. Pri revolvingovom úvere nie je priamo a vopred možné určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“), ako aj ďalšie údaje závislé od výšky čerpanej sumy, pretože sa úver

v rámci poskytnutého úverového rámca čerpá na základe vôle žalovaného, a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN.

Medzi žalobcom a žalovaným ako klientom došlo dňa 3.12.2003 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 5311034278, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý revolvingový úver s úverovým rámcom vo výške 15.000,- Sk eur s dohodnutou mesačnou splátkou vo výške 600,- Sk. Na základe takto uzatvorenej zmluvy a schválenej žiadosti vzniklo žalovanému ako klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru a vydanie a používanie platobnej karty YES. Ako je zrejmé z výpisu z účtu žalovaného, tomuto bol poskytnutý zvýšený úverový rámec v sume 497,91 eur.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolu podpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky (ďalej iba ÚP) sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy (ďalej iba ÚZ) o poskytnutí revolvingového úveru (ďalej iba RÚ alebo úver) a vydaní a používaní platobnej karty VES (ďalej iba UK), uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., (ďalej iba spoločnosť) a fyzickou osobou (ďalej iba klient), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky špecifikujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Klient je navrhovateľom uzavretia ÚZ v zmysle ustanovenia § 43a Občianskeho zákonníka a prijatím tohto návrhu ÚZ a poskytnutím úveru spoločnosťou v prospech klienta sa klient stáva dlžníkom podľa ustanovení 5§ 497 až 507 Obchodného zákonníka, ustanovení ÚZ a týchto ÚP, Spoločnosť môže akceptovať tento návrh ÚZ a uzavretím ÚZ a poskytnutím úveru v prospech klienta sa stáva spoločnosť veriteľom podľa ustanovení ÚZ, týchto ÚP a citovaných ustanovení Obchodného zákonníka. (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

V zmysle hlavy 2 § 1 Úverových podmienok Klient podáva návrh na uzatvorenie ÚZ na príslušnom formulári spoločnosti (ďalej iba návrh). Ten návrh podáva klient priamo spoločnosti alebo prostredníctvom predávajúceho alebo ziskateľa uvedeného v tomto návrhu (ďalej iba predávajúci), alebo zaslaním spoločnosti..

Podľa hlavy 3 § 1, § 2 Úverových podmienok klient sa uzatvorením tejto zmluvy dohodol so spoločnosťou na tom, že spoločnosť poskytne klientovi RÚ, vydá a zašle úverovú kartu špecifikovanú v hlavách 5 a 6 týchto ÚP spolu s Výzvou k jej aktivácii (ďalej iba výzva) a príručkou. RÚ je klientovi poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje klientovi čerpať po odsúhlasení zo strany spoločnosti peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty (ďalej iba ÚK) do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca, ak nie je v ÚZ stanovené inak.

V zmysle hlavy 5 § 1, § 2, § 3 Úverových podmienok na základe rozhodnutia spoločnosti bude klientovi zaslaná úverová karta. Vydanie a používanie úverovej karty sa riadi týmito Úverovými podmienkami. K jednému úverovému účtu môže byť vydaná len jedna úverová karta, ktorá je neprenosná a môže ju používať iba jej držiteľ, ktorého meno je uvedené na karte. Použitím úverovej karty klient súhlasí s čerpaním revolvingového úveru v požadovanej výške.

Ako vyplýva z Hlavy 7 § 1 Úverových zmluvných klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, kde termín splatnosti a výška mesačnej splátky je určená v ÚZ, na základe prideleného úverového rámca spoločnosťou podľa hl. 3 § 3 týchto ÚP, pričom prvú splátku hradí klient až v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, n v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a príslušná časť

úverovej istiny (ďalej iba splátka). Výška splátky slúžiaca k splateniu úverovej istiny a príslušenstva môže byť odlišná od výšky pravidelnej splátky. V prípade ďalšieho čerpania RÚ zo strany klienta sa zvyšuje výška príslušenstva obsiahnutá v splátke. Výška nevyčerpaného zostatku úverového rámca sa klientovi automaticky zvyšuje v závislosti na splácaní RÚ. Úver je klient povinný splácať do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva. Týmto nezaniká právo klienta na uskutočnenia ďalšieho čerpania. Klientov záväzkov k hradeniu úrokov z poskytovaného úveru voči spoločnosti vzniká okamihom, kedy sa transakcia prejaví na úverovom účte klienta.

Podľa Hlavy 7 § 5 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., splátka je uhradená dňom jej pripísania na účet spoločnosti. V prípade nenulového zostatku na úverovom účte klienta zasiela spoločnosť klientovi raz mesačne výpis z tohto úverového účtu.

V zmysle Hlavy 7 § 7 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., klient, s ktorým bola uzavretá zmluva o RÚ, je povinný hradiť spoločnosti poplatky za poskytované služby. Špecifikácia poplatkových služieb a výška poplatkov je daná vždy sadzobníkom spoločnosti aktuálnym v dobe vzniku poplatkovej povinnosti.

Podľa Hlavy 7 § 9 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov je uvedená v aktuálnom sadzobníku. Spoločnosť je oprávnená meniť výšku základnej úrokovej sadzby v závislosti na vývoji úrokovej sadzby úverov na medzibankovom trhu v SR s tým, že je povinná klientovi zmenu základnej úrokovej sadzby bezodkladne oznámiť. Klient s oznámenými zmenami bezvýhradne súhlasí uskutočnením ďalšej transakcie, alebo zaplatením ďalšej pravidelnej splátky po termíne začiatku platnosti novej aktuálnej základnej úrokovej sadzby.

Úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru je uzatvorená na dobu neurčitú. Klient je povinný celý čerpaný úver a všetky svoje záväzky klienta voči spoločnosti splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že klient sa oneskoril s platením minimálne dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace (hlava 9 § 1, § 2 Úverových podmienok).

Podľa Hlavy 9 § 4 Úverových zmluvných podmienok, v prípade vzniku predčasnej splatnosti úveru podľa §2 a §3 tejto hlavy alebo v prípade odstúpenia od ÚZ je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Podľa Hlavy 10 § 2 Úverových zmluvných podmienok, v prípade oneskorenia s úhradou splátky úveru či jej časti, zmluvnej pokuty alebo platby podľa hlavy 7 týchto ÚP dlhšieho než 7 dní je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvný úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý započatý deň omeškania. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru či jej časti dlhšieho než 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanovenia o zmluvnej pokute, ako aj samotným zaplatením zmluvnej pokuty nie sú dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu v celom rozsahu a výške spôsobenej škody. Spoločnosť je oprávnená zmluvnú pokutu alebo úrok z oneskorenia klientovi úplne alebo sčasti odpustiť. Súhlas spoločnosti s odpustením zmluvnej pokuty, alebo úroku z oneskorenia musí byť vždy v písomnej forme.

V zmysle Hlavy 10 § 4 Úverových zmluvných podmienok Spoločnosť nie je viazaná účelom platby ktorý stanoví klient, a je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti voči klientov v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti zapríčinené z iného titulu než z ÚZ, na zmluvné pokuty, na poplatky za poskytované služby, na príslušenstvo úveru vrátane sankcií, na splátku úveru.

Podľa hlavy 10 § 11 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, zabezpečenie záväzkov a vzťahy, ktoré vznikli následne na základe uvedených právnych úkonov, sa riadia

príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v úplnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára ako aj špecifikácie pohľadávky žalobcu v písomnom podaní súd zistil, že žalovaný uhradil celkom 2.927,65 eur, pričom mu bolo poskytnutých 1873,45 eur a dňa 28.1.2011 došlo k zosplatneniu celého úveru.

Listom zo dňa 28.1.2011 označeným ako výzva k splateniu celého úveru žalobca žalovanému oznámil, že z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z predmetnej úverovej zmluvy, spoločnosť ho vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 971,69 eur a vyzval ho na splatenie do 15 dní odo dňa spísania predmetnej výzvy.

Z výpisu z účtu za mesiac január 2004 súd zistil, že kreditný limit v tomto období predstavoval sumu 497,91 eur.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

V zmysle § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

V zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Ako vyplýva z § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle ustanovenia § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanovením § 53 a 54 tohto zákona a s ustanovením tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, preto súd považuje za podstatný súlad spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania s ust. § 53 a 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 i keď zmluva bola medzi účastníkmi tohto konania uzavretá dňa 3.12.2003.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2004 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou -typovou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 3.12.2003 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru žalovanému a vydanie karty YES podľa príslušných ustanovení dojednaných v zmluve a v Úverových podmienkach s dohodnutým úverovým rámcom a pravidelnou mesačnou splátkou. Žalovanému boli následne finančné prostriedky žalobcom poskytnuté, tak ako je to zrejmé z predloženého splátkového kalendára.

V dôsledku neplnenia si povinnosti žalovaného sa stal celý dlh splatný dňa 28.1.2011.

Súd mal za preukázané, že žalovaný prostredníctvom poskytnutej úverovej karty vyčerpal finančné prostriedky v celkovej sume 1.873,45 eur a ďalej je nesporné, že žalovaný v prospech žalobcu následne jednotlivými splátkami uhradil sumu 2.927,65 eur, ako to vyplýva aj z predloženého splátkového kalendára.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. takáto zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať okrem iného sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak žalobca percentuálnu mieru nákladov nemohol určiť, potom v zmysle ust. § 3 ods. 6 cit. zák. bol povinný spotrebiteľa informovať nielen o výške úverového limitu, ale aj o nákladoch spotrebiteľa a o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca však v danom prípade nepreukázal, že žalovaného ako spotrebiteľa o týchto náležitostiach informoval, pretože predmetná zmluva neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru, vrátane poplatkov uvedených v žalobnom návrhu. Podľa § 4 ods. 5 cit. zák. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Pretože predmetná úverová zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák., a to najmä údaje o výške úroku, iných poplatkov, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. spôsobu jej výpočtu, uvedený spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu, výška tejto, prípadne spôsob jej výpočtu v danom prípade ani nie je uvedený v úverových podmienkach žalobcu. V hlave 7 § 9 úverových podmienok sa uvádza iba, že klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov je uvedená v aktuálnom sadzobníku.

Súd tiež považuje za potrebné uviesť, že ak žalobca poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/95/2010, ktoré riešilo otázku revolvingovej zmluvy, tak ani závery, ktoré sú uvedené v dôvodoch označeného rozhodnutia nemôžu privodiť pre žalobcu iný záver, než je prijatý v tejto veci. Aj uvedené

rozhodnutie totiž zdôrazňuje potrebu veriteľa poskytujúceho spotrebiteľský úver, aby aj pri ťažkostiach týkajúcich sa určenia RPMN pri uzavretí zmluvy, realizoval vo vzťahu k spotrebiteľovi v dostatočnom rozsahu informačnú povinnosť, tak ako to vyplýva z ust. § 3 ods. 6, 7 zák. o spotrebiteľských úveroch. Súd v súvislosti s uvedeným názorom poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/78/2012 zo dňa 19.12.2012.

V tomto smere je potrebné poukázať na to, že uvedené platí v zmysle cieľov smernice Rady 93/13 EHS (čl. 3, 4) o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“) len za stavu, ak je cena plnenia uvedená transparentne a zrozumiteľne (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 P OHOTOVOSTĚ, s.r.o./KORČKOVSKÁ zo dňa 16.11.2010).

V danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, ale len údaj o výške mesačnej splátky vo výške 600,-Sk. Ani úverové zmluvné podmienky žalobcu na ktoré zmluva o úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu (hlava 7 § 9 úverových podmienok).

Ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčné a odradzujúco. Úroky popri údajoch o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný však túto možnosť nemal, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o revolvingovom úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

Žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému formou výberu hotovosti z bankomatu a nákupov tovaru úverovou kartou. Žalobca poskytol žalovanému celkovú sumu 1.873,45 eur, žalovaný vykonal žalobcovi jednotlivými splátkami úhrady vo výške 2.927,65 eur. Tým mu uhradil vyššiu sumu ako výška poskytnutých finančných prostriedkov.

Žalobcovi nemohol vzniknúť ani nárok na zaplatenie uplatňovanej zmluvnej pokuty. Podľa § 544 Obč. zák. pre nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty sa predpokladá existencia písomnej dohody. Uvedenie tohto nároku veriteľa len v úverových zmluvných podmienkach nie je naplnením základného predpokladu platného dojednania zmluvnej pokuty, t.j. jej písomnej formy. Nesplnenie tejto náležitosti má za následok absolútnu neplatnosť takéhoto dojednania v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Preto žalobcovi nemohol vzniknúť ani nárok na uplatňovanú zmluvnú pokutu.

Zmluvná pokuta žalovaného nemôže zaväzovať, pretože nie je obsiahnutá v žiadnom akte, ktorý by žalovaného zaväzoval. Takýmto aktom nie sú ani úverové podmienky, ktoré nie sú podpísané (§ 40 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka; porov. 2Cdo 245/2010) a navyše bez platnej inkorporačnej doložky.

Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky žalovaný nepodpísal, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon.

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiat prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť úverových podmienok, a teda ani ustanovení o zmluvnej pokute.

Aj v prípade, že by bola zmluvná pokuta v danom prípade dojednaná platne, súd poukazuje na skutočnosť, že sa jedná o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. V danom prípade ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanému ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednania zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % (8 % x 12 mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad, ako v prípade zmluvnej pokuty aj vo vzťahu k úrokom z úveru a ostatným poplatkom. Úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v úverových podmienkach, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

Z týchto dôvodov je potrebné žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, zriekol sa však práva na náhradu trov konania, preto mu súd ani náhradu trov nepriznal.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.